

Використані джерела:

1. Стан науково-інноваційної діяльності в Україні у 2020 році: науково-аналітична записка/ Т.В. Писаренко, Т.К. Куранда, Т.К.Кваша – К.: УкрІНТЕІ, 2021. – 39 с.
2. Карпунь І.Н. Інтелектуальні інвестиції як різновид інновацій // Науковий вісник НЛТУ України. 2010. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/intelektualni-investitsiyi-yak-riznovid-innovatsiy.pdf>
3. Захист інтелектуальної власності є важливою складовою інвестиційної привабливості України. URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/zahist-intelektualnoyi-vlasnosti-ye-vazhlivoyu-skladovoyu-investicijnoyi-privablivosti-ukrayini-oleksandr-griban>
4. Державна служба статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>

Піщик В. Б., Михайлевський М. О.
студенти 2 р. н., НаУКМА

РЕГУЛЮВАННЯ ОБІГУ КРИПТОВАЛЮТ В СВІТІ ТА ЙОГО НАСЛІДКИ НА ПРИКЛАДІ КИТАЮ І США

Стрімкий розвиток нового виду цифрових/віртуальних грошей – криптовалют, викликає занепокоєння всіх країн світу. Розвинені країни вже намагаються розробляти та впроваджувати закони, що регулюватимуть діяльність пов'язану з використанням криптовалют. І хоч більшість країн досі не має єдиної «чіткої» думки/позиції щодо правового статусу та регулювання криптовалют, їх досвід є настільки розрізненим що не може не привертати уваги. Тому ми вирішили розглянути досить протилежний досвід/підхід регулювання цієї валюти у двох країн, а саме США та Китаю.

Стрімкий розвиток нового виду цифрових/віртуальних грошей – криптовалют, викликає занепокоєння всіх країн світу, що змушує різні країни світу розроблювати практику регулювання цього інноваційного фінансового ринку. Серед них виділяється Китай, чия політика не може не викликати цікавості. Це одна з країн колишнього соціалістичного табору, яка під керівництвом комуністичної партії розвиває ринкові капіталістичні відносини. Враховуючі такі фактори як низькі витрати на електроенергію та дешеве комп'ютерне обладнання довгий час Китай був одним із світових центрів видобутку криптовалюти, до травня 2021 року половина світового майнінгу біткоїну була зосереджена у Китаї [2].

Попри те, що правляча партія не визнавала крипто валюту платіжним засобом, якийсь час Китай не видавав жодних нових заборон пов'язаних із криптовалютами. Однак вже 18 травня 2021 року влада порушила мовчання і оголосила, що відтепер фінансові організації та платіжні системи країни не можуть надавати послуги з цифровими активами. Через декілька днів (21 травня) було оголошено, що уряд має намір посилити політику щодо майнінгу та трейдингу

криптовалют. На цьому фоні дві найбільші майнінгові компанії Китаю – BTC.TOP та HashCow – оголосили про припинення діяльності в країні. Вже в червні 2021 влада провінції Сичуань наказала місцевим майнерам призупинити видобуток криптовалют. Електростанціям заборонили постачати фермам енергію. Загальний хешрейт біткоїну на цьому фоні падав до мінімуму з 2019 року [2]. А одразу після цього з'явилися повідомлення про те, що майнери масово перевозять обладнання до США та Європи [3].

Зараз у Китаї відбувається тестування нової криптовалюти (e-CNY), який має стати єдиною криптовалютою у країні. Цифровий юань - це фіатні гроші у формі криптовалют. Емісію, оборот та засоби використання e-CNY контролює Народний банк Китаю, який уже оголосив про можливість обмеженого використання e-CNY на території КНР. Наголошується що цифровий юань використовуватиметься лише для розрахунків і не стане такою самою «спекулятивною валютою», як Bitcoin. Отже сьогодні керівництво КНР вважає криптовалюту загрозою національній безпеці і засобом «відмивання» коштів, адже на відміну від інших цифрових валют криптовалюта не підвладна діям держави, відповідно підриває систему централізованого управління всіма економічними процесами.

Сполучені Штати загалом займаються створенням гарних умов для розвитку криптовалютного ринку, відкриваючи для себе та реалізуючи його потенціал, і залучають його у свою фінансову сферу. Завдяки обраній політиці регулювання криптовалют проводиться імплементація в економіку її переваг і мінімізуються ризики, пов'язані з волатильністю та нестабільними цінами.

У США активно розвивається інфраструктура банків для операцій з криптовалютою, що спричинене широким її застосуванням у цій країні, і зараз саме ця країна займає перше місце за обсягом майнінгу. Серед факторів розвитку криптовалютного ринку в цій країні можна відмітити розвинений сектор інновацій та високу швидкість інтернету.

У США усвідомлюють необхідність сприяння інноваціям на ринку капіталу, тож в управлінні криптовалютою держава займає позицію «спостерігача», досліджуючи можливості цього ринку та попереджаючи про ймовірні ризики. У країні криптовалюту розглядають як цінні папери, відповідно при оподаткуванні майнінг розглядається як інвестиція [4]. Усвідомлюючи потенціал криптовалютного ринку, Комісія з цінних паперів і бірж (SEC) старанно працює над захистом прав інвесторів, спрощує процес розрахунків за цінними паперами, а також сприяє інноваціям на фінансовому ринку. Крім того, SEC оголосила Bitcoin та Ethereum не цінними паперами, що відкриває можливість для їхнього використання як засіб платежу, тож на сьогодні чимало американських компаній визнають латунь за допомогою Bitcoin. Однак практика політики регулювання криптовалютного ринку відрізняється по штатах: деякі штати (Вайомінг, Колорадо, Оклахома) активно розвивають цей ринок, тоді як деякі його ігнорують (Айова).

Наприклад, в Колорадо взагалі звільнили криптовалюти від регулювань державних цінних паперів [1].

Попри активні дослідження нового ринку, волатильність криптовалюти все одно залишається значною, що робить цей ринок досить ризиковим. У цій ризикованості інвестори вбачають шанс великого прибутку за короткий період, а висока популярність цього ринку у США свідчить, що будь-які зміни курсу крипто валют вплинуть на національну економіку.

На стан крипто валюти можуть вплинути велика кількість непередбачуваних факторів, і серед них – вплив лідерів думок. Варто згадати інцидент: пост в офіційному аккаунті Twitter Ілона Маска про те, що Tesla припинить приймати криптовалюту під час продажів своїх транспортних засобів через кліматичні проблеми спричинив різкий обвал їхнього курсу [5]. Це досить негативно вплинуло на платоспроможність інвесторів, і, як наслідок, економіку в цілому.

Крім того, криптовалюта, особливо Bitcoin, впливає також на американські компанії, які теж є складовою національної економіки. На початку 2021 року вже загадана компанія Tesla в період зростання курсу інвестувала близько 1,5 мільярда доларів у біткойн. Спекулянти вважають, що Tesla могла за короткий період отримати до мільйона доларів завдяки інвестиції [5], що є прикладом позитивного впливу волатильності криптовалюти на економіку.

Однак існує інший фактор впливу криптовалюти на економіку, який пов'язаний з біткойном та його халвінгом. Як відомо, щоб знижувати рівень інфляції, кожні 4 роки проводить халвінг біткойну, тобто зменшення винагороди вдвічі, і востаннє у 2020 році винагорода від видобутку біткойнів зменшилася до 6,25 біткойнів за блок. І Діною Ель Магді при кореляційному аналізі було помічено, що виникнений внаслідок цього дефіцит біткойнів згубно впливає на аномальну прибутковість акцій, і як наслідок, ринок капіталу США в цілому [1].

Отже, криптовалютний ринок зайняв досить важливу позицію в економіці США, відкривши багатьом інвесторам нові можливості для заробітку. Політика регулювання криптовалюти в цій країні спрямована на сприяння розвитку, попередження ризиків та її дослідження, тож вона постійно вдосконалюється та набирається нового досвіду, що сприятиме її поліпшенню у майбутньому та розширення використання криптовалюти у США та всьому світі.

Підсумовуючи, на сьогодні країни вже не можуть ігнорувати феномен криптовалют, що примушує їх оцінювати перспективи та встановлювати регуляцію цього ринку. Одні країни намагаються адаптуватися та розвивати нову галузь, формуючи нові правила регулювання цифрової валюти та отримуючи від неї вигоди. Інші ж держави вважають унікальні особливості криптовалюти загрозливими, через що перешкоджають її розвитку включно із заборонаю в цілому. На прикладі двох країн – США та Китаю ми показали різне ставлення держав до цифрової валюти та яким чином воно виражається у законодавчій сфері.

Використані джерела:

1. Dina El Mahdy The Economic Effect of Bitcoin Halving Events on the U.S. Capital Market // Accounting and Finance Innovations // IntechOpen Book Series. URL: <https://www.intechopen.com/chapters/75977>.
2. China declares all crypto-currency transactions illegal / BBC News. – 2021. URL: <https://www.bbc.com/news/technology-58678907>.
3. China is kicking out more than half the world's bitcoin miners – and a whole lot of them could be headed to Texas / MacKenzie Sigalos // CNBC. - 2021. URL: <https://www.cnbc.com/2021/06/15/chinas-bitcoin-miner-exodus-.html>.
4. Криптовалюта: стан та тенденції розвитку / [Двуліт З.П., Передало Х.С., Тиліпська Р.Б та ін.] // Економічна наука. – 2019. - №1. URL: http://www.economy.in.ua/pdf/1_2019/4.pdf.
5. Твіт Маска обвалив біткоїн на 17%: за кілька годин криптовалюта відіграла половину втрат // Українські національні новини: інформаційне агентство. – 2021. URL: <https://www.unn.com.ua/uk/news/1928676-tvit-mask-obvaliv-bitkoyin-na-17-za-kilka-godin-kriptovalyuta-vidigrala-polovinu-vtrat>.

Приказюк Н. В.

Професор,

*Завідувач кафедри страхування, банківської справи та ризик-менеджменту,
Київський національний університет ім. Тараса Шевченка*

Стужук Т. В.

Студентка 2 курсу магістратури,

*Спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»,
Київський національний університет ім. Тараса Шевченка*

СУТНІСТЬ ПОНЯТТЯ «СИСТЕМНО ВАЖЛИВИЙ БАНК»

Банківська система відіграє важливу роль в економічному і соціальному житті населення, тому правильне, стабільне та узгоджене її функціонування вплинуть на результати діяльності економіки і держави в цілому. Фінансові кризи чітко виявляють високу залежність економік світу від стійкості таких інституційно-структурних угруповань, як системно важливі банки. Остання світова криза підтвердила важливість ролі системно важливих банків у провокуванні як світових кризових явищ, так і загроз в масштабах країни. Тому, в умовах світової глобалізації та ринкової трансформації, діяльність системно важливих банків є однією з найважливіших умов забезпечення сталого розвитку банківської системи, що обумовлює актуальність дослідження з метою вирішення проблем, пов'язаних з розробкою ефективних методичних підходів щодо встановлення сутності системної важливості вітчизняних банків.